

**ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการ
กู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน**

พ.ศ. 2546

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

11/10/2010

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. 2546

โดยที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 อนุมัติให้รวมเงินกองทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน กองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน และกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดินเข้าด้วยกัน ประกอบกับมาตรา 41 แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2545 กำหนดให้โอนงานช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ในสำนักงานกลางช่วยเหลือเกษตรกรและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การบริหารกองทุนที่เกิดจากการรวมเงินทุนและกองทุนดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. 2546”

ข้อ 2^๑ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. 2528

(2) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535

(3) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

(4) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543

(5) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน พ.ศ. 2533

(6) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2538

(7) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543

(8) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดิน พ.ศ. 2536

(9) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2538

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120/ตอนพิเศษ 134 ง/หน้า 18/20 พุทธศักราช 2546

(10) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดิน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“**กองทุน**” หมายความว่า กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

“**สำนักงาน**” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

“**คณะกรรมการ**” หมายความว่า คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. 2528

“**ธนาคาร**” หมายความว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

“**เกษตรกร**” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำนาเกลือ เลี้ยงสัตว์ หรืออาชีพเกษตรกรรมอื่นตามที่**คณะกรรมการ**กำหนด

“**เจ้าหนี้**”^๒ หมายความว่า เจ้าหนี้ที่เป็นบุคคลทั่วไป นิติบุคคลที่**คณะกรรมการ**กำหนด ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน หรือธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่**คณะกรรมการ**กำหนด

“**ผู้ยากจน**” หมายความว่า ผู้ที่ไม่มีทรัพย์สินเพียงพอและอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ตามหลักเกณฑ์ที่**คณะกรรมการ**กำหนด

“**ผู้กู้ยืม**” หมายความว่า เกษตรกรหรือผู้ยากจนที่กู้ยืมเงินจาก**กองทุน**

^๒ ข้อ 3 แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551

ข้อ 5 ให้จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน
ขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยรวมเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือ
เกษตรกรและผู้ยากจน กองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกร
ที่ยากจน และกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและ
ที่ดิน เข้าไว้ด้วยกัน

ข้อ 6 กองทุนมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(1) ให้กู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินของตนเอง และปรับปรุง
คุณภาพที่ดิน ทั้งนี้ ต้องเป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่คณะกรรมการเห็นว่ามีความจำเป็น
เร่งด่วน

(ข) เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพของผู้กู้ยืมให้มีรายได้สูงขึ้น

(ค) เพื่อไถ่ หรือไถ่ถอนที่ดินคืนจากการขายฝากหรือจำนอง เมื่อ
มีพฤติการณ์ว่า สิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นจะหลุดเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่นใน
ที่สุด

(ง) เพื่อชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินซึ่งผู้กู้ยืมได้นำที่ดินหรือหนังสือ
แสดงสิทธิในที่ดินให้เจ้าหนี้ยึดถือไว้เป็นประกัน ก่อนหรือขณะทำสัญญากู้ยืมเงิน
เมื่อมีพฤติการณ์ว่าสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นจะหลุดเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่น
ในที่สุด

(จ) เพื่อซื้อคืนที่ดินที่ได้สูญเสียสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ไป เนื่องจากการ
ขายฝาก จำนอง หรือการกู้ยืมเงิน

(จ) เพื่อซื้อที่ดินตามสิทธิแห่งกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(2) ให้ความช่วยเหลือเป็นค่าใช้จ่ายแก่เกษตรกรและผู้ยากจนกรณีมีข้อพิพาท เรื่องกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการเช่าที่ดิน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการดำเนินคดี

ข้อ 7 กองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(1) เงิน ทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งโอนมาตามข้อ 16

(2) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(3) เงินที่รัฐบาลอุดหนุนให้

(4) เงินที่ได้รับจากการชำระหนี้คืนและดอกผลที่เกิดจากการดำเนินงาน

ของกองทุน

(5) ดอกผลหรือประโยชน์ซึ่งเกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(6) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้กองทุน

(7) รายรับอื่นๆ

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังนี้

(1) ให้ความเห็นชอบข้อตกลงที่สำนักงานทำกับธนาคาร ในวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานในกิจการของกองทุน

(2) อนุมัติคำขอกู้เงินกองทุน ซึ่งผ่านการวิเคราะห์โดยธนาคารแล้ว

(3) ผ่อนผันให้ผู้กู้ยืมใช้ทรัพย์สินอื่นหรือบุคคลค้ำประกันเพิ่มเติมจากอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นประกันเงินกู้

(4) อนุมัติการจ่ายเงิน

- (5) กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้
- (6) ขยายเวลาการชำระหนี้เงินกู้
- (7) อนุญาตให้ผู้กู้ยืม ถอน จำนอง ถอน หรือเปลี่ยนแปลงหลักประกันอื่น
- (8) อนุมัติให้ตัดหนี้สูญหรือปรนอมหนี้ในกรณีที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง
- (9) ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้โดยไม่ทำให้กองทุนเสียหาย
- (10) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุน

ข้อ 9 การจ่ายเงินกองทุน ให้จ่ายได้ตามมติของคณะกรรมการดังต่อไปนี้

- (1) เพื่อให้กู้ยืมและช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนตามข้อ 6
- (2) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์นโยบายของรัฐบาลตามระเบียบ
- (3) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอื่นในการดำเนินงานของกองทุน
- (4) รายจ่ายอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

นี้

ข้อ 10 ให้สำนักงานเปิดบัญชีเงินฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง เรียกว่า “บัญชีกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน”

เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงานของกองทุน ให้สำนักงานเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารเพื่อการดำเนินงานของกองทุน ภายในวงเงินและตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในบันทึกข้อตกลงการดำเนินงานตามระเบียบนี้ระหว่างสำนักงานกับธนาคาร ที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

ข้อ 11 วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกเงิน การจ่ายเงิน การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และวิธีการพัสดุของ**กองทุน** ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการโดยอนุโลม

ข้อ 12 การบัญชีของ**กองทุน** ให้ถือปฏิบัติตามระบบบัญชีคู่ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

การปิดบัญชีให้กระทำปีละครั้ง และให้จัดทำงบการเงินพร้อมรายละเอียดประกอบส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบรับรองภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับตั้งแต่วันสิ้นปีบัญชี เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรับรองแล้ว ให้ส่งงบการเงินดังกล่าวให้กรมบัญชีกลางทราบต่อไป

ข้อ 13 ให้**สำนักงาน**จัดให้มีการตรวจสอบภายใน เกี่ยวกับการดำเนินงานการเงิน การบัญชีของ**กองทุน** และรายงานผลการตรวจสอบให้**คณะกรรมการ**ทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ข้อ 14 วิธีปฏิบัติอื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการโดยอนุโลม

ข้อ 15 ในกรณีที่ไม้อาจปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อหนึ่งข้อใดในระเบียบนี้ ให้ขอทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลัง

ข้อ 16 ให้โอนเงิน ทรัพย์สิน สิทธิและหนี้สิน ของเงินทุนหมุนเวียน ช่วยเหลือ [เกษตรกร](#) และ [ผู้ยากจน](#) กองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของ [เกษตรกร](#) ที่ยากจน และกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือ [เกษตรกร](#) และ [ผู้ยากจน](#) ด้านหนี้สินและที่ดิน มาเป็นเงิน ทรัพย์สิน สิทธิและหนี้สินของกองทุน ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารของ [สำนักงาน](#) ตามระเบียบนี้

[เกษตรกร](#) และ [ผู้ยากจน](#) ที่เป็นลูกหนี้ของเงินทุนหมุนเวียนและกองทุนหมุนเวียนตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นลูกหนี้ของกองทุนตามระเบียบนี้

ข้อ 17 บรรดาคำสั่ง มติ หลักเกณฑ์ที่ออกไว้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. 2528 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน พ.ศ. 2533 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดิน พ.ศ. 2536 ซึ่งไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ถือว่าเป็นคำสั่ง มติ หลักเกณฑ์ ที่ออกตามระเบียบนี้

ข้อ 18 บรรดาคำขอของ [เกษตรกร](#) และ [ผู้ยากจน](#) ที่ได้ยื่นขอความช่วยเหลือไว้ตามระเบียบใน [ข้อ 17](#) ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปจนกว่า [คณะกรรมการ](#) จะมีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ข้อ 19 ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้อนุมัติการใช้จ่ายเงิน [กองทุน](#) ให้เป็นไปตามมติของ [คณะกรรมการ](#) รวมทั้งกำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ โดยความเห็นชอบของ [คณะกรรมการ](#)

ข้อ 20 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตาม
ระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2546

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่
เกษตรกรและผู้ยากจน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548^๓

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่
เกษตรกรและผู้ยากจน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551^๔

^๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122/ตอนพิเศษ 73 ง/หน้า 6/30 สิงหาคม 2548

^๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125/ตอนพิเศษ 21 ง/หน้า 1/30 มกราคม 2551